

บทวิจารณ์หนังสือ

กิริติพงษ์ แนวนวมาลี¹

ชื่อหนังสือ: *ASEAN Competition Law*

เขียนโดย: Robert Ian McEwin และ Kala Anandarajah

พิมพ์โดย: LexisNexis (2011)

ภาษา: อังกฤษ

ในปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนจำนวน 10 ประเทศ ได้มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีความเหนียวแน่นมากขึ้น ไม่เพียงแต่ทางด้านการเมืองและวัฒนธรรม แต่บรรดาสมาชิกก็ให้ความสำคัญกับการรวมตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้นด้วย ดังนั้นกลุ่มประเทศอาเซียนจึงได้ร่วมมือกันจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) อันเป็นหนึ่งในสามเสาหลักภายใต้กฎบัตรอาเซียน (The ASEAN Charter) ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญที่จะสร้างตลาดและฐานผลิตเดียวกันตลอดจนอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายทุนและแรงงานระหว่างสมาชิกให้เกิดขึ้นภายในปี 2558 นี้

ภายใต้กรอบ AEC มาตรการสำคัญประการหนึ่งที่ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นก็คือการจัดทำกฎหมายแข่งขันทางการค้า (Competition Law) เพื่อส่งเสริมการแข่งขันในตลาดและลดการผูกขาดทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการในแต่ละประเทศสมาชิก กฎหมายดังกล่าวจะช่วยให้การแข่งขันดำเนินอย่างเป็นธรรมและเสรีมากขึ้น และกระตุ้นให้เกิดเคลื่อนย้ายการลงทุนมากขึ้นเพื่อสร้างตลาดและฐาน

¹ อาจารย์ประจำสำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ผลิตเดียวกันร่วมกันในภูมิภาคอันไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการค้าการลงทุนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกลุ่มสมาชิกประเทศอาเซียนประกอบด้วยประเทศต่างๆ จำนวน ประเทศซึ่งมีระบอบการปกครอง ระบบกฎหมาย ระดับการพัฒนา 10 ทางเศรษฐกิจและโครงสร้างเชิงสถาบันที่แตกต่างกัน ดังนั้นกฎหมาย แนวคิดและกระบวนการใช้บังคับกฎหมายแข่งขันทางการค้าในแต่ละประเทศจึงมีความแตกต่างกัน การทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายแข่งขันทางการค้าในแต่ละประเทศอย่างละเอียดจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการเอกชนสามารถสามารถกำหนดนโยบายด้านการค้าการลงทุนที่เหมาะสมในแต่ละประเทศได้ รวมทั้งลดความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจที่อาจจะเกิดกฎหมายแข่งขันทางการค้าในประเทศประเทศได้

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือเล่มแรกๆ ที่ได้ทำการรวบรวมกฎหมายแข่งขันทางการค้าใน 10 ประเทศสมาชิกของอาเซียนและจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งเล่ม คณะผู้จัดทำหนังสือเล่มนี้ อันได้แก่ Dr. Robert Ian McEwin และคณะ ถือเป็นผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายลักษณะดังกล่าว เพราะไม่เพียง Dr. Robert Ian McEwin จะดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (National University of Singapore) อันเลื่องชื่อแล้ว ท่านก็ยังเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในฐานะที่ปรึกษากฎหมายเอกชนในคดีประเภทนี้อีกด้วย ดังนั้นหนังสือดังกล่าวจึงมีคุณค่าและช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้ากฎหมายแข่งขันทางการค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ศึกษาค้นคว้าด้านกฎหมายแข่งขันทางการค้าในประเทศอาเซียน

ภายในหนังสือเล่มนี้ ผู้จัดทำได้ทำการรวบรวมกฎหมายแข่งขันทางการค้าของประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนอย่างเป็นระบบโดยในแต่ละประเทศ ผู้จัดทำได้แบ่งหมวดหมู่หัวข้อกฎหมายออกเป็น 11 หัวข้อสอดคล้องกันในทุกประเทศ ประกอบด้วย ชื่อกฎหมาย, องค์การบังคับใช้กฎหมาย, กฎหมายสารบัญญัติที่สำคัญ, การใช้บังคับกฎหมายแข่งขันทางการค้าสำหรับความผิดที่กระทำนอกราชอาณาจักร, การบังคับคดี,

การอุทธรณ์, บทลงโทษ, กรณียกเว้นการใช้บังคับกฎหมายแข่งขันทางการค้า, การใช้กฎหมายโดยเอกชน, วิธีการลดหย่อนผ่อนโทษ และความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรด้านกฎหมายแข่งขันทางการค้ากับองค์กรอื่นๆ ในประเทศ

นอกจากบทบัญญัติทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะผู้จัดทำยังได้วิเคราะห์รายละเอียดของกฎหมายในแต่ละเรื่องโดยสังเขปรวมทั้งข้อสังเกตทางกฎหมายในแง่แนวคิดและหลักการของกฎหมายที่อ่านเข้าใจง่ายซึ่งช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากข้อมูลข้อกฎหมายแล้ว ผู้จัดทำหนังสือดังกล่าวยังได้มีการจัดทำตารางบัญชีคดี รวมทั้งผลการตัดสินคดีโดยคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าในแต่ละประเทศตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันอีกด้วยโดยที่คณะผู้จัดทำได้ระบุนิยามในแต่ละคดีด้วย

แม้หนังสือดังกล่าวจะมีลักษณะที่แตกต่างจากหนังสือทางด้านวิชาการกฎหมายแข่งขันทางการค้าอื่นๆ ที่มีอย่างชัดเจนและมุ่งเน้นในบริบทของประเทศอาเซียนเป็นสำคัญ แต่หนังสือดังกล่าวก็ให้ข้อมูลในเชิงวิเคราะห์โดยสังเขปเท่านั้น และในบางครั้งก็เป็นการวิเคราะห์ที่มาจากความคิดเห็นของคณะผู้รวบรวมเป็นหลัก

อย่างไรก็ดี โดยทั่วไปแล้ว หนังสือเล่มนี้ถือเป็นหนังสือทางด้านวิชาการกฎหมายแข่งขันทางการค้าฉบับแรกๆ ที่รวบรวมข้อมูลด้านกฎหมายแข่งขันทางการค้าในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่ทันสมัย สมบูรณ์ครบถ้วนในแง่เนื้อหา ง่ายต่อการค้นคว้าเปรียบเทียบในหัวข้อต่างๆ และเข้าถึงได้ง่ายเพราะจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด คุณูปการของหนังสือฉบับนี้จะช่วยเปิดพรมแดนการศึกษากฎหมายแข่งขันทางการค้าในกลุ่มประเทศอาเซียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นอันนำไปสู่การศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกฎหมายแข่งขันทางการค้าระหว่างกันยิ่งขึ้นซึ่งอาจนำไปสู่การจัดทำมาตรฐานกลางของกฎหมายแข่งขันทางการค้าเพื่อใช้ร่วมกันในภูมิภาคในอนาคตด้วย